

เหตุที่ผู้ชนะการประมูลไม่เข้าทำสัญญาจ้าง

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุซึ่งมีหน้าที่ในการจัดทำรายละเอียดของพัสดุและกำหนดราคางานที่จะจ้าง รวมทั้งตำแหน่งนายช่างโยธาผู้มีหน้าที่ในการเขียนแบบรูป รายการละเอียดและคำนวณปริมาณวัสดุก่อสร้างในแบบประมาณการการก่อสร้าง ซึ่งหากผู้มีหน้าที่ดังกล่าวทำหน้าที่ของตนเองไม่สมบูรณ์แล้ว อาจจะมีผลได้ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากนัก

หลักการและเหตุผล

เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ที่ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่ในการจัดทำรายละเอียดของพัสดุและกำหนดราคางานที่จะจ้างหรือผู้ดำรงตำแหน่งนายช่างโยธาผู้มีหน้าที่ในการเขียนแบบ คำนวณปริมาณวัสดุก่อสร้างในแบบประมาณการการก่อสร้าง (BOQ) หรือตำแหน่งอื่นใด ควรทำหน้าที่ของตนเองอย่างสมบูรณ์ที่สุด หากเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งละเลยต่อหน้าที่หรือทำหน้าที่ของตนเองอย่างไม่สมบูรณ์แล้ว เจ้าหน้าที่ผู้นั้นอาจมีความผิดต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือทางละเมิดได้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูล ได้ใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจในการทำงาน

เนื้อเรื่องบทความ

นาย ช. (ผู้ฟ้องคดี) ผู้ชนะการประมูลโครงการก่อสร้างต่อเติมหลังคาคลุมแผงตลาดสดของเทศบาลตำบล จ. ในราคา ๙๑๐,๐๐๐ บาท ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้นำเอกสารมาถอดแบบรายการก่อสร้างจึงทราบว่าเทศบาลตำบล จ. ได้จัดทำวัสดุก่อสร้างผิดไปจากแบบที่ปรากฏในแบบก่อสร้าง โดยในแบบประมาณการก่อสร้าง (BOQ) ไม่ได้ระบุรายการเหล็กรูปตัวซีที่ใช้ในส่วนโครงหลังคา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญต่อความมั่นคงแข็งแรง อันเป็นการแสดงเจตนาไม่สุจริต ปกปิดข้อความจริง จึงเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าทำงานตามสัญญาได้ นายกเทศมนตรีตำบล จ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) จึงรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เพื่อให้พิจารณาเป็นผู้ทำงาน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำงานตามที่เสนอ ผู้ฟ้องคดีจึงได้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยว่า สาเหตุที่โครงหลังคาไม่มีเหล็กตัวซี จำนวน ๑๓๐ ท่อน คิดเป็นเงินประมาณ ๗๒,๔๑๐ บาท ถือเป็นความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่ตรวจสอบแบบรูปรายการละเอียด แบบประมาณการก่อสร้าง (BOQ) ให้ถูกต้องก่อนที่จะประกาศประมูลจ้างงานโครงการดังกล่าว ทำให้ราคาที่ประกาศประมูลจ้างงานต่ำกว่าความเป็นจริง จำนวน ๗๒,๔๑๐ บาท เป็นกรณีที่ไม่ควรเกิดขึ้นหากเจ้าหน้าที่ได้ใช้ความรอบคอบ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่พัสดุซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายละเอียดของพัสดุกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๓๕ ข้อ ๒๐ (๒) และ (๓) ในส่วนของนายช่างโยธามีหน้าที่ในการเขียนแบบ คำนวณรายการวัสดุก่อสร้างในแบบประมาณการก่อสร้าง (BOQ) กฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพอิสระและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ.๒๕๕๐ ข้อ ๓ (๓) เมื่อมีหน้าที่แล้วแต่ไม่กระทำให้ถูกต้องครบถ้วน ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และหลักวิชาชีพอย่างเคร่งครัด อีกทั้งเมื่อผู้ฟ้องคดีตรวจพบและแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ ยังยืนยันให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำตามสัญญา หากผู้ฟ้องคดีเข้าทำการก่อสร้างตามสัญญาย่อมได้รับความเสียหายจำนวน ๗๒,๔๑๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงขอที่จะปฏิเสธไม่เข้าทำงานจ้างตามสัญญา ดังนั้นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี

/เป็น...

เป็นผู้ทำงานจึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๕๒๗/๒๕๖๒ เห็นได้ว่าศาลปกครองได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ หากความผิดพลาดนั้นเกิดจากหน่วยงานของรัฐ กล่าวคือ ความผิดพลาดนั้นเกิดจากแบบประมาณการก่อสร้างที่หน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้น ทั้งเอกชนก็ได้ทักท้วงให้หน่วยงานแก้ไขแล้ว แต่หน่วยงานไม่ดำเนินการแก้ไข กลับออกคำสั่งให้เอกชนเป็นผู้ทำงาน ศาลปกครองมีความเห็นว่าเมื่อความผิดพลาดเกิดจากหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และหลักวิชาชีพอย่างเคร่งครัดในการตรวจสอบแบบประมาณการก่อสร้างก่อนทำการประกาศประมูลจ้าง ทำให้เกิดข้อผิดพลาดจนเอกชนไม่อาจเข้าทำสัญญา เอกชนจึงไม่ใช่ผู้ที่ต้องรับความผิดพลาดนั้น และมีสิทธิที่จะปฏิเสธการเข้าทำสัญญานั้นได้ ดังนั้นการมีคำสั่งให้เอกชนเป็นผู้ทำงานจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เรื่องนี้สอดคล้องกับหลักกรรมมาภิบาลในเรื่องหลักคุณธรรม คือ เจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด หากมีความผิดพลาดเกิดขึ้นก็ต้องมีวิธีการจัดการที่ถูกต้อง เหมาะสม ในการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น นอกจากนี้การลงโทษผู้กระทำความผิดจะต้องเป็นไปตามหลักความโปร่งใส คือ ต้องมีการลงโทษตามที่กฎหมายกำหนดอย่างถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลผู้กระทำความผิดเท่านั้น

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๕๒๗/๒๕๖๒

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รوبرัตน์ นิตินกรปฏิบัติการ